

Taşıtanın Navlun Sözleşmesini Feshetmesi:

- Taşıtan yolculuk çarteri sözleşmesini, gemi o sözleşme uyarınca yüklemesini tamamlayıp yolculuğa çıkıncaya kadar herhangi bir sebep göstermek zorunda olmaksızın feshedebilir.
- Taşıyan sözleşmenin feshedilmesinden dolayı yoksun kaldığı kazanç ve zamana kadar doğmuş olan alacaklarını fesh tazminatı olarak talep edebilir. Tereddüt halinde kararlaştırılan toplam navlunun yüzde otuzu yoksun kalınan kazanç sayılır.
- Kısmi yolculuk çarteri sözleşmesinde taşıtan, eşya gemiye alındıktan sonra sözleşmeyi fesh ettiği takdirde, taşıtan gemiye alınmış olan eşyanın boşaltılması yolculuğun gecikmesine veya aktarmaya sebep olabilecek ise diğer bütün taşıtanların onayı alınmış olmadıkça eşyanın boşaltılmasını isteyeemez.
- Kırkambar sözleşmelerinde taşıtan yüklemekten sonra tam navlunu ve teminat altına almış diğer alacakları ödeyerek veya teminat vererek sözleşmeyi feshedebilir.

DENİZDE YOLCU TAŞIMA SÖZLŞ.

Deniz yoluyla taşıma sözleşmesi, yolcunun veya yolcu ve bagajının deniz yolu ile taşınması için taşıyan tarafından veya onun adına ve hesabına yapılan sözleşme olarak tanımlanmıştır. Devlet ve diğer kamu tüzel kişilerinin yaptığı sözleşmeler de bu kapsamdadır. Ücret, yolcu taşıma sözleşmesinin zorunlu bir unsuru değildir. Kanuna veya ahlâka aykırı amaçlarla yapılan yolcu taşıma sözleşmeleri TBK 27 hükmü uyarınca hükümsüzdür.

Kurulması - Niteliği ve Tarafları:

Deniz yoluyla yolcu taşıma sözleşmesi kanunda hiçbir şekle tabi tutulmamıştır. Sözlü olarak yapılması da mümkündür. Sözleşmenin istisna akdi mahiyetinde olduğu kabul edilir. Geçitli edimler sebebiyle istisna akdinin yanında geçitli sözleşmeler dolayısıyla karma bir sözleşme olur.

• Taşıyan, taşımayı bizzat gerçekleştirmek zorunda değildir. Taahhüt etmiş olması yeterlidir.

• Yolcu, deniz yoluyla yolcu taşıma sözleşmesine dayanarak taşınan kişidir. Kaçak olarak gizlice gemiye binen kişiler yolcu sıfatını haiz olmaz.

• Bagaj, deniz yoluyla yolcu taşıma sözleşmesi gereğince taşınan eşya ve araçlardır. Canlı hayvanlar ve navlun sözleşmesine dayanarak taşınan eşya, bagaj değildir.

Yolcunun hak ve yükümlülükleri: Yolcu, taşıma sözleşmesi gereğince, sözleşmede taahhüt edildiği şekilde taşınmasını talep hakkına sahiptir. Bilette yolcunun adı yazılı ise taşınma hakkı başkasına devredilemez. İsim yoksa biletin hamili yolcu sayılır. Yolcu, Kaptanın gemide düzenin sağlanmasına yönelik tüm talimatlarına uymak zorundadır. Yolcu, bagajı hakkında doğru beyanda bulunmaması yüzünden zarar gören diğer kişilere karşı bagajın tehlikeli olması veya gemiye gizlice getirilmiş bulunması dışında ancak kusuru varsa sorumludur.

Taşıyanın Hakları ve Borçları: Taşıyanın sözleşmeden doğan hakkı taşıma ücretidir. Ücret genellikle biletin teslimi karşılığında peşin olarak ödenir. Bagaj için, aksi kararlaştırılmış olmadıkça ayrıca bir ücret talep edilemez. Taşıyanın sözleşmeden doğan bütün alacakları için hapis hakkı vardır.

Taşıyan, yolculuğa vaktinde başlayıp, uygun zamanda tamamlamakla yükümlüdür. Taşıyan kendisinin ve ifa yardım alarının kusursuzluğunu ispat etmedikçe yolcunun uğradığı zarardan sorumludur. Taşıyanın sözleşmeden doğan en temel borcu yolcuyla sözleşmede kararlaştırılan limana sağ-salim ulaştırmaktır.

12'den fazla yolcu taşımak için ruhsat almış bir gemi ile yolcu taşındığı takdirde, taşımanın tamamını veya bir kısmını üstlenen bütün taşıyanların yolcuların ölüm veya yaralanmalarından doğabilecek sorumluluklarına karşı sigorta yaptırmak zorunda olduğu öngörülmüştür.